

2023–2024 ОҚУ ЖЫЛЫНДА АТА-АНАЛАРҒА БЕРІЛГЕН ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҰСЫНЫМДАР

Ата-аналарды тәрбиелеу-білім беру процесіне тарту бағыты бойынша

Мақсаты:

Ата-аналарға тәрбиеленушілердің жас және жеке ерекшеліктеріне сәйкес педагогикалық қолдау көрсету, баланың күнделікті дағдылары мен пайдалы әдеттерін қалыптастыруға отбасы тарапынан қолдау көрсету, баланың жетістіктерін бағалау мен одан әрі дамытуда ата-ана мен педагогтің өзара іс-қимылын нығайту.

Міндеттері:

- ата-аналардың бала тәрбиесі мен дамуына қатысты педагогикалық сауаттылығын қолдау;
- баланың жеке ерекшеліктерін түсінуге және ескеруге көмектесу;
- балабақшада қалыптастырылатын дағдыларды үй жағдайында бекітуге бағыт беру;
- ата-аналар мен педагогтер арасындағы кері байланысты жүйелеу;
- баланың жетістіктерін қолдау және оның дербестігін дамыту;
- тәрбиеленушілердің өмірі мен денсаулығының қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелеріне ата-аналардың назарын аудару.

I. «БАЛАҒА ҚОЛДАУ КӨРСЕТУДЕГІ ОТБАСЫ МЕН ПЕДАГОГТІҢ БІРЛЕСКЕН ҰСТАНЫМЫ»

Ұсынымдар

1. Баланың жеке ерекшелігін ескеріңіз

Әр баланың мінезі, қызығушылығы, жаңа ортаға бейімделуі және белгілі бір әрекетті орындау қарқыны әртүрлі болады. Сондықтан баланы басқа балалармен салыстырмай, оның жеке жетістіктеріне назар аудару ұсынылады.

2. Балаға өз ойын айтуға мүмкіндік беріңіз

Баланың пікірін тыңдау, сұрағына жауап беру және өз ойын еркін жеткізуіне жағдай жасау оның қарым-қатынас жасау дағдыларының қалыптасуына ықпал етеді.

3. Баланың кішкентай жетістіктерін де байқап отырыңыз

Өзі киінуі, ойыншықтарын жинауы, тапсырманы соңына дейін орындауы, басқа балаға көмектесуі сияқты қарапайым әрекеттерді де оң бағалап, баланы қолдау маңызды.

4. Баланың орнына барлық әрекетті орындамаңыз

Бала белгілі бір әрекетті өздігінен орындауға талпынса, оған мүмкіндік берген жөн. Қажет болған жағдайда бағыт-бағдар көрсетіп, әрекетті толық орындап бермей, баланың дербестігін қолдау ұсынылады.

5. Балабақша мен отбасы талаптарының бірізділігін сақтаңыз

Балаға қойылатын негізгі талаптардың отбасы мен балабақшада бір-біріне қайшы келмеуі маңызды. Бұл баланың күнделікті тәртібін және мінез-құлық дағдыларын тұрақты қалыптастыруға көмектеседі.

6. Педагогпен тұрақты байланыста болыңыз

Баланың мінез-құлқында, көңіл күйінде немесе күнделікті әдеттерінде өзгеріс байқалса, бұл туралы педагогке хабарлап, мәселені бірге талқылау ұсынылады.

7. Баланы тыңдап, түсінуге тырысыңыз

Бала қандай да бір әрекетті орындаудан бас тартқан жағдайда бірден жазалаудың орнына оның себебін анықтауға тырысқан жөн. Баланың шаршауы, көңіл күйі немесе түсінбеуі әрекетіне әсер етуі мүмкін.

8. Баланың жетістігін қолдаңыз

Баланың қолынан келген әрекетін атап, оның күш-жігерін бағалау өзіне деген сенімін арттырады. «Сен тырыстың», «Өзің орындадың», «Келесі жолы тағы да жасап көрейік» сияқты қолдау сөздерін қолдану ұсынылады.

9. Тәрбиелік мәселелерді педагогпен бірлесіп шешіңіз

Баланың тәрбиесі мен дамуына қатысты мәселе туындағанда ата-ана мен педагогтің бір-бірін тыңдап, баланың мүддесін негізге ала отырып ортақ шешім қабылдауы маңызды.

10. Баланың қауіпсіздігіне ортақ жауапкершілікпен қараңыз

Баланың қауіпсіздік дағдылары балабақшада ғана емес, отбасында да бекітілуі қажет. Жолда жүру, тұрмыстағы қауіпсіздік және қоғамдық ортадағы тәртіп ережелерін күнделікті өмірде түсіндіріп отырған жөн.

II. «БАЛАНЫҢ КҮН ТӘРТІБІ МЕН ПАЙДАЛЫ ӘДЕТТЕРІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДА АТА-АНАНЫҢ ҚОЛДАУЫ»

Ұсынымдар

1. Күн тәртібін тұрақты ұйымдастырыңыз

Баланың ұйқы, тамақтану, серуендеу, ойын және тынығу уақыттарының мүмкіндігінше тұрақты болғаны жөн.

2. Ұйқы тәртібіне көңіл бөліңіз

Баланың жеткілікті демалуына жағдай жасау оның көңіл күйі мен күнделікті белсенділігіне оң ықпал етеді. Ұйқыға жатар алдында тыныш орта ұйымдастыру ұсынылады.

3. Тамақтану мәдениетін қалыптастырыңыз

Баланы тамақтанар алдында қолын жууға, тамақты асықпай ішуге және үстел басындағы қарапайым мәдениет талаптарын сақтауға біртіндеп үйрету қажет.

4. Жеке бас гигиенасын күнделікті бекітіңіз

Қол жуу, тісті тазалау, жеке заттарын реттеу, киімін ұқыпты ұстау сияқты қарапайым әрекеттерді күнделікті қайталау арқылы пайдалы әдетке айналдыру ұсынылады.

5. Өзіне-өзі қызмет көрсетуіне мүмкіндік беріңіз

Баланың киімін жинауы, аяқ киімін реттеуі, ойыншықтарын орнына қоюы және өз заттарына ұқыпты қарауы сияқты әрекеттерін өздігінен орындауына мүмкіндік берген дұрыс.

6. Үйде балабақшадағы қалыптасқан дағдыларды жалғастырыңыз

Балабақшада қалыптастырылып жатқан күн тәртібі мен өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын үйде де қолдау баланың оларды тұрақты меңгеруіне мүмкіндік береді.

7. Баланың жасына сәйкес шағын міндеттер беріңіз

Үйде баланың жасына сәйкес қарапайым тапсырмалар беруге болады: ойыншықтарын жинау, заттарын орнына қою, дастарқанға дайындыққа көмектесу және басқа да күнделікті әрекеттер.

8. Баланың орнына асығыс әрекет етпеңіз

Бала белгілі бір жұмысты баяу орындаған жағдайда оны асықтырып немесе орнына орындап қоюдың орнына, әрекетті аяқтауына мүмкіндік беру ұсынылады.

9. Пайдалы әдетті қалыптастыруда тұрақтылық сақтаңыз

Бір әрекетті бір күн орындап, келесі күні талап етпеу баланың дағдыны тұрақты қалыптастыруына кедергі келтіруі мүмкін. Сондықтан ата-ана талапты бірізді сақтағаны дұрыс.

10. Қысқы кезеңдегі қауіпсіздікке ерекше көңіл бөліңіз

Қыс мезгілінде балаларға тайғақ жолдағы қауіпсіздік, жолдан өту тәртібі, мұз басқан су айдындарына жақындамау, ауа райына сәйкес киіну және тұрмыстық қауіпсіздік ережелерін түсіндіру қажет.

11. Баланың қауіпсіздік ережесін түсінгенін тексеріңіз

Қауіпсіздік ережесін тек айтып қоюмен шектелмей, күнделікті жағдайлар арқылы түсіндіру ұсынылады. Мысалы, жолдан өту кезінде қандай әрекет жасау керектігін бірге талқылауға болады.

12. Баланың пайдалы әдеттерін мадақтап отырыңыз

Бала өздігінен әрекет жасап, пайдалы әдетті орындаған кезде оның әрекетін байқап, жағымды бағалау ұсынылады.

III. «БАЛАНЫҢ ЖЕТІСТІГІН БІРГЕ БАҒАЛАУ: ОТБАСЫ МЕН БАЛАБАҚШАНЫҢ КЕРІ БАЙЛАНЫСЫ»

Ұсынымдар

1. Баланың жетістігін оның өз дамуымен салыстырыңыз

Баланың нәтижесін басқа тәрбиеленушілермен салыстырғаннан гөрі, оның бұрынғы дағдыларымен және жеке ілгерілеуімен салыстыру тиімді.

2. Баланың күшті жақтарына назар аударыңыз

Баланың қызығушылығы, белсенділігі, шығармашылық қабілеті, қарым-қатынас жасау ерекшелігі және дербестігі байқалған жағдайда оны қолдау ұсынылады.

3. Жетістікке жету жолындағы күш-жігерін бағалаңыз

Тек соңғы нәтижеге емес, баланың тапсырманы орындауға жасаған талпынысына да назар аудару маңызды.

4. Қиындық туындағанда қолдау көрсетіңіз

Бала белгілі бір тапсырманы орындай алмаған жағдайда оны сынаудан бұрын қиындықтың себебін анықтап, әрекетті жеңілдетіп немесе қайта орындауға мүмкіндік берген жөн.

5. Баланың өздігінен шешім қабылдауына мүмкіндік беріңіз

Киім таңдау, ойын түрін таңдау, шығармашылық жұмыстың тәсілін анықтау сияқты жасына сәйкес шағын таңдаулар баланың дербестігін қалыптастыруға ықпал етеді.

6. Баланың жетістіктері туралы педагогпен пікір алмасыңыз

Ата-ана баланың үйдегі қызығушылықтары мен жетістіктері туралы педагогке хабарлап отырса, педагог баланы жақсырақ түсініп, оған сәйкес қолдау тәсілдерін таңдауға мүмкіндік алады.

7. Педагогтің ұсынымдарын үй жағдайында жалғастырыңыз

Егер педагог белгілі бір дағдыны бекіту бойынша ұсыным берсе, оны үй жағдайында да жүйелі түрде қайталау баланың дағдыны тұрақтандыруына көмектеседі.

8. Баланың жетістігін көпшілік алдында салыстырмаңыз

Баланың жетістігін басқа балалардың нәтижесімен салыстыру немесе оның кемшілігін көпшілік алдында атап көрсету ұсынылмайды. Баланың жеке тұлғалық қадір-қасиетін сақтау маңызды.

9. Баланың қызығушылығын қолдаңыз

Бала қандай да бір әрекетке ерекше қызығушылық танытса, сол бағытта қосымша қарапайым әрекеттер ұйымдастыруға болады: бірге кітап қарау, сурет салу, құрастыру, әңгімелесу немесе бақылау жүргізу.

10. Жазғы кезеңде қалыптасқан дағдыларды бекітіңіз

Жазғы уақытта баланың өзіне-өзі қызмет көрсету, қарым-қатынас жасау, тәртіп сақтау және қарапайым тұрмыстық әрекеттерін жалғастырып отыру ұсынылады.

11. Баланың бос уақытын мазмұнды ұйымдастырыңыз

Баланың таза ауада болуы, қимылды ойындарға қатысуы, шығармашылық әрекеттермен айналысуы және отбасы мүшелерімен әңгімелесуі оның белсенділігін қолдауға мүмкіндік береді.

12. Кері байланысты үзбеңіз

Оқу жылы аяқталғанымен, ата-ана мен педагог арасындағы өзара байланыс баланың кейінгі дамуына қатысты мәселелер бойынша қажетті жағдайда жалғастырылғаны жөн.

АТА-АНАЛАРҒА АРНАЛҒАН ЖАЛПЫ ҰСЫНЫС

Баланың тәрбиесі мен дамуы - отбасы мен балабақшаның ортақ міндеті. Балабақшада педагогтер баланың жас және жеке ерекшеліктеріне сәйкес жағдай жасап, қажетті педагогикалық қолдау көрсетсе, отбасы сол жұмысты күнделікті өмірде жалғастыру арқылы баланың қалыптасқан дағдыларын бекітеді.

Сондықтан ата-аналарға:

- баланы тыңдау;
- оның жеке ерекшеліктерін ескеру;
- жетістігін қолдау;
- дербестігіне мүмкіндік беру;
- күн тәртібін сақтауға көмектесу;
- пайдалы әдеттерін бекіту;
- қауіпсіздік ережелерін күнделікті түсіндіру;
- педагогтермен тұрақты кері байланыс орнату;
- туындаған мәселелерді педагогтермен бірлесіп шешу;
- баланың дамуына жағымды және қолдаушы орта қалыптастыру ұсынылады.

ҚОРЫТЫНДЫ

2023-2024 оқу жылында ата-аналарға берілген педагогикалық ұсынымдар баланың жеке ерекшеліктерін қолдау, күнделікті дағдыларын қалыптастыру, пайдалы әдеттерін бекіту, жеке жетістіктерін бағалау және отбасы мен балабақша арасындағы кері байланысты нығайту бағыттарын қамтыды.

Ұсынымдар ата-аналар жиналыстары барысында қаралған мәселелермен сабақтастырылып, ата-аналардың бала тәрбиесі мен дамуына қатысты күнделікті іс-әрекетінде қолдануына бағытталды.

Келесі оқу жылында ата-аналардың қажеттіліктері мен ұсыныстарын ескере отырып, педагогикалық кеңес беру мазмұнын одан әрі жетілдіру ұсынылады.

Меңгеруші: _____

М.С.Бекбағамбетова